

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 90 | 7-13 maart 2022

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 160 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

8 maart: Mehtap Şentürk, een rolstoelgebonden vrouw die al 14 jaar aan multiple sclerose (MS) lijdt, is naar de gevangenis [gestuurd](#) nadat de hoogste hof van beroep een straf had bevestigd die haar was opgelegd omdat zij banden had met de Gülen-beweging.

9 maart: [Adem Erdoğan](#), een 52-jarige man die was gearresteerd wegens banden met de Gülen-beweging en die in de gevangenis werd vastgehouden hoewel hij aan een chronische hartziekte leed, heeft voor de tweede keer Covid-19 opgelopen achter de tralies.

13 maart: [Ayşe Asude Gök](#), een 11-jarig meisje met het syndroom van Down, heeft geen contact meer gehad met haar verzorgers nadat haar moeder was gearresteerd om een straf uit te zitten wegens veroordeling van banden met de Gülen-beweging te hebben.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#), een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

7 maart: Het bureau van de gouverneur in İstanbul [verbodt](#) demonstraties en marsen ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag.

7 maart: Een rechtbank in Şırnak [besliste](#) 16 mensen vrij te spreken die terechtstonden wegens hun deelname aan een herdenkingsevenement voor de slachtoffers van een Turkse luchtaanval waarbij in 2011 34 burgers omkwamen.

8 maart: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens [oordeelde](#) dat Turkije het recht op vrijheid van vergadering heeft geschonden van 15 aanvragers die tot gevangenisstraf waren veroordeeld wegens een geweldloze betoging bij een gerechtsgebouw in 2003.

8 maart: De politie in Istanboel, Izmir, Antalya en Diyarbakır [greep](#) in bij marsen op Vrouwendag en hield minstens 78 mensen kort aan.

10 maart: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) de Koerdische auteur Azad Zal tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme, waarbij hij als bewijs zijn lidmaatschap van

pro-Koerdische verenigingen, zijn betrokkenheid bij pro-Koerdische media en zijn banden met de Koerdische politieke beweging aanvoert.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

7 maart: De autoriteiten zijn een onderzoek [gestart](#) naar 45 Twitter-gebruikers omdat zij provocerende berichten zouden hebben gepost of desinformatie over de prijzen van bakolie zouden hebben verspreid.

7 maart: Aanklagers in Istanboel hebben een onderzoek [geopend](#) naar verslaggever Mazlum Engindeniz vanwege zijn berichten op sociale media.

9 maart: De politie in Elazığ [houdt](#) journalist Sultan Eylem Keleş kort aan, die wordt beschuldigd van belediging van de president. Een rechtbank in İzmir heeft op 10 maart een voorwaardelijke gevangenisstraf van een jaar, twee maanden en 17 dagen opgelegd.

9 maart: De politie in Malatya heeft twee mensen [aangehouden](#) omdat ze terroristische propaganda op sociale media zouden hebben verspreid.

9 maart: Volgens berichten [hangt](#) een academicus, Mehmet Baki Deniz, strafrechtelijke vervolging boven het hoofd omdat hij de president zou hebben beledigd in een proefschrift dat hij aan een universiteit in New York heeft geschreven over het toenemende autoritarisme in Turkije.

9 maart: Een rechtbank in Ankara heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot een verslag van een persvrijheidsmonitor over een eerder ingestelde toegangsblokkade voor nieuwsberichten die aantijgingen bevatten over hooggeplaatste ambtenaren van het ministerie van Defensie.

9 maart: Uit berichten over de media [blijkt](#) dat het Bureau voor Persreclame (BİK), het agentschap dat verantwoordelijk is voor het reguleren van door de overheid gefinancierde advertenties in de media, al meer dan 900 dagen advertenties weigert aan Evrensel, een door de regering bekritiseerde krant.

9 maart: Het bureau van de gouverneur in Van heeft de verwijdering [bevolen](#) van spandoeken die door een plaatselijke artsenkamer waren opgehangen ter ondersteuning van de Istanboel Conventie ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag.

10 maart: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) de Koerdische auteur Azad Zal tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme, waarbij hij als bewijs zijn lidmaatschap van pro-Koerdische verenigingen, zijn betrokkenheid bij pro-Koerdische media en zijn banden met de Koerdische politieke beweging aanvoert.

10 maart: Aanklagers in Ankara hebben het parlement [gevraagd](#) de immuniteit op te heffen van HDP-parlementslid Feleknaş Uca, die wordt beschuldigd van "het aanzetten tot haat en vijandschap onder het publiek" naar aanleiding van een toespraak waarin zij Koerdistan noemde.

10 maart: De gemeente Bolu [ontslaat](#) een conciërge omdat hij op sociale media een foto heeft geplaatst van de gevangen Koerdische politicus Selahattin Demirtaş.

10 maart: Een rechtbank in Hatay heeft [besloten](#) de toegang tot de websites van het pro-Koerdische persagentschap Pir (PİRHA) en de krant Yeni Yaşam te blokkeren.

10 maart: Een rechtbank in Mardin [spreekt](#) de journalist Ahmet Kanbal vrij, die terechtstond op beschuldiging van belediging van de minister van Binnenlandse Zaken op sociale media. De aanklagers in Mardin hebben echter een nieuw onderzoek tegen Kanbal [geopend](#), ditmaal op beschuldiging van het uitlokken van haat en vijandschap onder het publiek.

11 maart: Een rechtbank in Istanboel [veroordeelt](#) journalist Sedef Kabaş tot twee jaar en vier maanden gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president in een tv-programma. De rechtbank heeft de straf opgeschort en de vrijlating bevolen van de journalist, die in januari was gearresteerd.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

10 maart: Het Hooggerechtshof van Beroep heeft een gevangenisstraf van 10 jaar [bevestigd](#) die was uitgesproken tegen Murat Arslan, voorzitter van de inmiddels opgeheven Vereniging van rechters en openbare aanklagers (YARSAV). Arslan was veroordeeld op beschuldiging van terrorisme wegens zijn vermeende banden met de Gülen-beweging. Hij kreeg de Václav Havel-mensenrechtenprijs 2017 van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa (PACE).

KOERDISCHE MINDERHEID

8 maart: De bewakers in een gevangenis in Afyon hebben gevangenen fysiek [mishandeld](#) omdat zij Koerdisch spraken.

8 maart: Het bureau van de districtsgouverneur in Şirnak [verbiedt](#) de opvoering van een Koerdisch toneelstuk zonder opgaaf van redenen.

10 maart: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) de Koerdische auteur Azad Zal tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme, waarbij hij zijn lidmaatschap van pro-Koerdische verenigingen, zijn betrokkenheid bij pro-Koerdische media en zijn banden met de Koerdische politieke beweging als bewijs aanvoert.

10 maart: Aanklagers in Ankara hebben het parlement [gevraagd](#) de immuniteit op te heffen van HDP-parlementslid Feleknas Uca, die wordt beschuldigd van "het aanzetten tot haat en vijandschap onder het publiek" naar aanleiding van een toespraak waarin zij Koerdistan noemde.

10 maart: De gemeente Bolu [ontslaat](#) een conciërge omdat hij op sociale media een foto heeft geplaatst van de gevangen Koerdische politicus Selahattin Demirtaş.

10 maart: Een rechtbank in Hatay heeft [besloten](#) de toegang tot de websites van het pro-Koerdische persagentschap Pir (PİRHA) en de krant Yeni Yaşam te blokkeren.

11 maart: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) HDP-bestuurder Beritan Yaşar tot zeven jaar en zes maanden op beschuldiging van terrorisme.

12 maart: De politie in Van heeft drie jeugdleden van de HDP [aangehouden](#).

ANDERE MINDERHEDEN

12 maart: LGBTI-gevangenen in een gevangenis in Mersin werden lichamelijk en seksueel [mishandeld](#). Zij werden naar verluidt ook gedwongen om hun klachten over het incident in te trekken.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

9 maart: Uit rapporten [blijkt](#) dat een gevangenis in Adana al drie maanden weigert gedetineerden in het ziekenhuis op te nemen.

12 maart: Een gevangenisbestuur in Mersin [weigerde](#) ziekenhuisopname voor vier LGBTI-gevangenen.

12 maart: Een gevangenis in Istanboel [weigerde](#) gedetineerden in het ziekenhuis op te nemen.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

9 maart: Cemil Karabidek, een voormalig sergeant die bij een wetsdecreet uit het leger was ontslagen, [kwam om het leven](#) toen hij probeerde de Evros-rivier over te steken naar Griekenland.

FOLTERING EN MISHANDELING

7 maart: Gevangenispersoneel in Aksaray [fouilleerde](#) de gevangenen tijdens een onvrijwillige overplaatsing.

8 maart: Bewakers in een gevangenis in Afyon hebben gevangenen fysiek [mishandeld](#) omdat zij Koerdisch spraken.

8 maart: Oppositieparlementslid Ömer Faruk Gergerlioğlu [maakte bekend](#) dat 41 studenten die werden vastgehouden wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, werden mishandeld in het hoofdbureau van de politie in Istanbul.

8 maart: Agenten van de gendarmerie in Izmir hebben gevangene Latif Mollaahmetoğlu fysiek [mishandeld](#) omdat hij weigerde een medische behandeling in handboeien te ondergaan. De gevangene raakte gewond als gevolg van het geweld.

10 maart: De politie in Adana heeft een man met de naam Eyüp Şendur fysiek [mishandeld](#) en verwond tijdens een huiszoeking om hem aan te houden.

10 maart: De Vereniging voor de Mensenrechten (İHD) [maakte bekend](#) dat het aantal gemelde gevallen van foltering in gevangenissen in de noordwestelijke regio Marmara van 2020 tot 2021 is verdubbeld.

12 maart: LGBTI-gevangenen in een gevangenis in Mersin werden lichamelijk en seksueel [mishandeld](#). Zij

werden naar verluidt ook gedwongen om hun klachten over het incident in te trekken.

TRANSNATIONALE REPRESSIE EN SCHENDINGEN

8 maart: Een openbare aanklager in Ankara [eiste](#) tot 15 jaar gevangenisstraf tegen Selahaddin Gülen, een leraar die vorig jaar onder dwang van Kenia naar Turkije werd teruggestuurd omdat hij banden had met de Gülen-beweging.

10 maart: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) [oordeelt](#) dat Azerbeidzjan de rechten van vier Turkse leraren heeft geschonden door te stellen dat hun detentie en deportatie naar Turkije neerkomen op "buitengerechtigde uitlevering". De vier leraren werden gearresteerd vanwege vermeende banden met de Gülenbeweging, bij hun aankomst in Turkije in 2017 en 2018. Het EHRM veroordeelde Azerbeidzjan tot betaling aan elke verzoeker van 9.000 euro voor niet-geldelijke schadevergoeding.

VROUWENRECHTEN

7 maart: Het bureau van de gouverneur in İstanbul [verbodt](#) demonstraties en marsen ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag.

8 maart: De politie in Istanboel, Izmir, Antalya en Diyarbakır [grijpt](#) in bij marsen voor de Dag van de Vrouw, en houdt minstens 78 mensen kort aan.

9 maart: Het bureau van de gouverneur in Van [gaf](#) opdracht tot het verwijderen van spandoeken die door een plaatselijke artsenkamer waren opgehangen ter ondersteuning van de Conventie van Istanboel ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag.